

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Pfv.V.20.210/2022/6.

A tanács tagjai: dr. Puskás Péter a tanács elnöke
dr. Csesznok Judit Anna előadó bíró
dr. Bartal Géza bíró

A felperes: név1
cím1

A felperes képviselője:
dr. Lukács Regina ügyvéd
cím2

Az alperesek: név2
cím3
név3
cím3

Az I. és II. rendű alperesek képviselője:
dr. Vincze Gyula ügyvéd
cím4

A per tárgya: szerződés teljesítése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek:
alperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Nyíregyházi Törvényszék
2.Pf.20.641/2021/24.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Nyírbátori Járásbíróság
1.P.20.582/2017/121.

Rendelkező rész

– A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

– A Kötelezi az I. és II. rendű alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperes részére 162.500 (százhatvankétezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

– A 650.170 (hatszázötvenezer-százhetven) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A dohánytermesztéssel foglalkozó I. és II. rendű alperes házastársak voltak. 1999. május 1-én megkötött házasságukat a bíróság 2012. december 11-én jogerőre emelkedett ítéletével bontotta fel.

[2] A felperes és I. rendű alperes között 1998. február 15-én kelt, majd 2000. március 28-án módosított adásvételi szerződés jött létre a felperes tulajdonában álló e-i ... hrsz. alatt felvett, növény szárító megnevezésű külterületi ingatlanra (a továbbiakban: ingatlan) bruttó 7.782.025 forint vételárra. A szerződés 6. pontjában az I. rendű alperes kötelezettséget vállalt arra, hogy 1999-2003. évek között a felperes számára dohányt termel, 35 ha területen, 52,5 t mennyiségben. A szerződésben rögzítésre került az is, hogy a dohánytermelés részletes, éves feltételeit az évente megkötésre kerülő dohánytermelési és értékesítési szerződés keretei határozzák meg. A szerződés módosítására azért volt szükség, mert az I. rendű alperes hitelszerződést kötött O. Rt.-vel, amely alapján a pénzügyintézet 9.900.000 forint hitelt nyújtott az I. rendű alperesnek a dohány szárító telep megvásárlására és felújítására.

[3] 2000. május 30-án új adásvételi szerződés jött létre a peres felek között az ingatlanra. A felek az ingatlan vételárát a korábbi adásvételi szerződésnek megfelelően 7.782.025 forintban határozták meg. Az 1998. évi szerződéssel egyezően a felek rögzítették, hogy az I. rendű alperes kötelezettséget vállal arra, hogy 1999-2003. évek között a felperes számára dohányt termel, 35 ha területen, 52,5 t mennyiségben. A felperes által 2000. október 18-án kiállított elismervény szerint az ingatlan vételárát az I. rendű alperes kiegyenlítette, így a felperes hozzájárult az I. rendű alperes tulajdonjogának a bejegyzéséhez.

[4] A peres felek között 1999., 2001. és 2003. évben jött létre mezőgazdasági termelési és értékesítési szerződés. A szerződések lehetőséget biztosítottak arra, hogy a felperes – kamat ellenében – az I. rendű alperes részére a dohánytermesztéssel összefüggésben, annak érdekében kölcsönt, előleget, visszatérítendő támogatást nyújtson, növényvédőszeret, műtrágyát, vetőmagot, palántát, talajfertőtlenítőt, és kacsagátló szereket értékesítsen, meghitelezze a jégkárbiztosítás biztosítási díját. Mindezek elszámolására elsődlegesen az I. rendű alperes a dohány kijárandóságából került sor. Az I. rendű alperes az

egyres években kölcsönöket, előleget és visszatérítendő támogatásokat is igénybe vett, valamint a felperes által értékesített termékekből is vásárolt, biztosítást is kötött.

[5] Az 1999. évi szerződés alapján az I. rendű alperes 30 ha területen 45 tonna virginia (hevesi) dohány megtermelését, a felperes ennek megvásárlását vállalta. A felek a szerződést teljesítették, az 1999-es gazdasági év végén egymással szemben kiegyenlített tartozás nem állt fenn.

[6] A 2000. évi szerződés szerint I. rendű alperes 30 ha területen 42 tonna mennyiségű virginia (hevesi) dohányt termesztését, a felperes ennek megvásárlását vállalta. Az I. rendű alperes 2000. december 31-én a szerződéses jogviszonyból fennálló tartozása 1.976.538 forint volt.

[7] A 2001. évi szerződésben az I. rendű alperes 30 ha területen 42 tonna virginia (hevesi) dohány termesztését, a felperes ennek megvásárlását vállalta. 2001. december 31-én az I. rendű alperes felperes felé a 2000-2001. évi szerződéses jogviszonyokból fennálló tartozása 7.598.243 forint volt.

[8] 2002. évben a felek között szerződés nem jött létre, az állam azonban ebben az évben 2.227.252 forint adósságrendezési támogatást nyújtott az I. rendű alperes részére, amely a felperes felé fennálló kötelezettség csökkentésére került elszámolásra. 2002. december 31-én így az I. rendű alperes tartozása 5.544.466 forintra csökkent.

[9] A 2003. évi szerződés szerint az I. rendű alperes 10 ha területen 20 tonna mennyiségű virginia (hevesi) dohány, 5 hektár területen 10 tonna mennyiségű burley (pallagi) dohány termesztését vállalta. A felperestől a szerződés aláírását követően több alkalommal előleget vett fel, palántát, vetőmagot növényvédőszeret, műtrágyát igényelt.

[10] A felperes és I. rendű alperes között 2003. március 17-én megállapodás jött létre az I. rendű alperes által elismert, az előző termeltetési évekből fennálló 5.607.470 forint tartozás átutemezésére. Az I. rendű alperes kötelezettséget vállalt arra, hogy a fennálló tartozását kamatokkal együtt 2003-2006. évek között részletekben megfizetni.

[11] Az I. rendű alperes a 2003. évi termeltetési szerződésben vállalt kötelezettségét nem teljesítette, a felperes részére dohányt nem szállított be. 2003. december 31-én a termeltetési szerződések alapján 6.917.301 forint tartozása állt fenn a felperes felé.

[12] 2003. évet követően I. rendű alperes nem a felperessel, hanem a Sz. Szövetkezettel (a továbbiakban: szövetkezet) állt termeltetési szerződéses kapcsolatban.

[13] 2005. október 19-én a felperes és I. rendű alperes között megállapodás jött létre, amelyben az I. rendű alperes elismerte, hogy a fennálló tartozása kamatokkal együtt 7.451.638 forint. A felek az ingatlanra ezen összeg és kamatai erejéig a felperes javára jelzálogot alapítottak, megállapodtak abban is, hogy a felperes jogosult az I. rendű alperes által a szövetkezet felé 2005. évben leadott dohány ellenértékét beszámítani a követelésébe.

[14] 2006. február 15-én a felperes és I. rendű alperes között újabb megállapodás jött létre, amelyben az I. rendű alperes elismerte, hogy a felperes felé fennálló tartozása 7.451.638 forint és ennek jegybanki kamatai. A szerződésben rögzítették, hogy az I. rendű alperes 2005. termelési évben 395.383 forint értékű dohányt adott le, amelyet a felperes elszámolt a fennálló tartozásra. A szerződő felek megállapodtak, hogy az I. rendű alperes 1.604.617 forintot az MVH által kifizetett termelési hozzájárulásból a fennálló tartozás csökkentésére fordít, vállalva azt is, hogy a termelési hozzájárulás fel nem használt részéből tehermentesíti az ingatlant terhelő végrehajtási jogtól, valamint banki hitelt vesz fel, amelyből kifizeti a felperes felé még fennálló tőke és kamattartozást.

[15] A szövetkezet 2006. április 4-én átutalással megfizetett a felperes részére összesen 1.528.311 forintot, amelyből az I. rendű alperes felperes felé fennálló tartozására elszámolt összeg 990.855 forint volt, így 2006. december 31-én a tartozása 6.537.269 forintra csökkent.

[16] 2007. december 11-én a felperes és I. rendű alperes között újabb megállapodás jött létre, amelyben az I. rendű alperes elismerte, hogy a felperes felé 7.451.638 forint tőkével és kamataival tartozik. Kijelentette, hogy a fennálló tartozását megfizetni nem tudja, ezért a 2007. termelési évre járó állami támogatásra engedményezési nyilatkozatot tett a II. rendű alperes, mint adóstárs, és egyben hozzájárult a támogatást kezelő pénzügyintézet felé a megállapodás benyújtásához. A megállapodás alapján 3.500.000 forintot átutal a felperes számlájára a pénzügyintézet. A fennmaradó tőketartozást és kamatait az I. rendű alperes az egyéb termények értékesítéséből, illetőleg banki hiteltől kívánja megfizetni legkésőbb 2008. május 31-ig.

[17] 2007. december 11-én a II. rendű alperes tartozáselismerő nyilatkozatban ismerte el, hogy neki és az I. rendű alperesnek a házastársi életközösség alatt a felperes felé 7.451.638 forint és járulékaik erejéig tartozása áll fenn termeltetési szerződésből eredő tartozás jogcímén.

[18] A megállapodások ellenére 2007-2010. években jóváírás nem történt, 2011. évben a szövetkezet 35.597 forintot utalt a felperes részére az I. rendű alperes tartozására. 2011. december 31-én a fennálló tartozás 6.501.672 forint volt, ezt követően az alperesek a felperes felé befizetést nem teljesítettek.

[19] A felperes 2012. április 23-án kelt levélben felszólította az alpereseket, hogy annak kézbesítését követő 15 napon belül a fennálló 7.451.638 forint tartozásukat és járulékaikat igazolható módon fizessék meg. A felszólító levelet 2012. április 25-én II. rendű alperes vette át.

[20] A felperes 2016. március 24-én nyújtotta be a jelen pert megindító keresetlevelét a Szolnoki Járásbíróságon.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

[21] A felperes módosított keresetében az I. és II. rendű alperest 6.571.046 forint és járulékaik egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni azzal, hogy a II. rendű alperes annak megfizetésére az I. rendű alperessel fennállt házastársi vagyontársaságból neki jutó része erejéig köteles. Keresete jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: rPtk.) 417. § (1) bekezdését, 418/A. § (1) bekezdését, 419. § (2) bekezdését, 242. § (1) bekezdését és a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) 27. § (1) bekezdését, 30. § (2) és (3) bekezdését jelölte meg.

[22] Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Elévülési kifogást, általános szerződési feltételek tisztességtelenségére hivatkozva érvénytelenségi kifogást, továbbá beszámítási kifogást terjesztettek elő.

[23] Beszámítási kifogásuk egyrészt 25.126.000 forint kártérítési követelésük beszámítására irányult, amely abból keletkezett bevételkiesésből állt, hogy a felperes nem biztosította részükre 1999. és 2003. között az 1998. évi adásvételi szerződés szerinti területen és mennyiségben a dohánytermelési kötelezettségük teljesítését. Az alperesek ugyancsak beszámítani kért 9.900.000 forint összegű kárigénye a felperes által nem az adásvételi

szerződés szerinti vállalásnak megfelelően megkötött dohánytermeltetési szerződések teljesítése érdekében az ingatlan megvásárlásához felvett bankhitelből állt.

Az elsőfokú és másodfokú ítélet

[24] A hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság ítéletével az alpereseket a felperes javára 6.501.672 forint és járulékai egyetemleges megfizetésére kötelezte azzal, hogy a II. rendű alperes a marasztalási összeg megfizetéséért az I. rendű alperessel fennállt házassági vagyoni közösség rá eső része erejéig felel. A fentieket meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

[25] Az elsőfokú bíróság az alperesek elévülési, érvénytelenségi, beszámítási kifogását egyaránt alaptalannak találta.

[26] Az alperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[27] A jogerős ítélet indokolásának felülvizsgálat szempontjából releváns része szerint az elsőfokú bíróság a hatályon kívül helyező végzésében foglaltakat maradéktalanul betartotta, az abban írtaknak megfelelően a felperes 2020. január 20-án a rPp. 121. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelő kereseti kérelmet terjesztett elő. Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges mértékben a tényállást feltárta, a felek a másodfokú eljárásban nyújtott tájékoztatás ellenére határidőben nem terjesztettek elő olyan további bizonyítási indítványt, amelyek foganatosítása szükséges lett volna a tényállás tisztázása érdekében.

[28] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az alperes elévülési kifogása alaptalan. A felperes 2020. január 20-án kelt keresetmódosítása alapján megállapította, hogy a felperes követelése a felperes és az I. rendű alperes között 1999-2003 években létrejött dohánytermeltetési és értékesítési jogviszonyon alapul. Rámutatott, hogy az I. rendű alperes 2003. március 17-én tett részletfizetési megállapodást is tartalmazó tartozáselismerő nyilatkozata, majd az I. és II. rendű alperesek által külön-külön 2007. december 11-én aláírt tartozáselismerő nyilatkozat az ötéves elévülési időt valamennyi részlet esetében megszakította.

[29] Kiemelte, hogy a rPtk. 214. §-a és 327. §-a értelmében – a 2007. december 11. és 2012. december 11. között foganatosított felperesi cselekmények közül – a 2012. április 23-án kelt és a II. rendű alperes által 2012. április 25-én átvett fizetési felszólítás a követelés elévülését mindkét alperes esetében megszakította. Ebben a körben egyebek mellett hangsúlyozta, hogy a felperes a fizetési felszólítást a számára ismert és a KEKKH által közölt I. és II. rendű alperesi címre küldte meg. Az alperesek 2012. december 11-éig házastársak voltak. A küldeményben elhelyezett felszólító levél címzettje nemcsak az I. rendű alperes volt, hanem a II. rendű alperes is, amennyiben az I. rendű alperes a küldemény tartalmát nem ismerte meg, az kizárólag a II. rendű alperes hibája. Tekintettel arra, hogy a 2012. április 23-án kelt felszólítás az elévülést megszakította, mellőzte a 2008. június 10-én kelt, 2008. június 12-én R. Z-né kézbesítési megbízott által átvett felszólítás elévülésre gyakorolt hatása érdemi vizsgálatát.

[30] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elévülés 2012. április 25-én történt megszakadásához viszonyítva a felperes az ötéves elévülési időn belül terjesztette elő 2016.

március 24-én a Szolnoki Járásbíróságon a keresetlevelét az I. és II. rendű alperesekkel szemben a termeltetési szerződésből eredő kötelmi igény jogcímén 7.451.638 forint és járulékai iránt. Rámutatott, hogy a keresetlevél utolsó oldalán e jogcím egyértelműen fellelhető. Megjegyezte, hogy a felperes által 2014-ben kezdeményezett peres eljárások is megszakították az elévülést.

[31] Megállapította, hogy a tartozáselismerő nyilatkozatok tartalma a rPtk. 242. § (1) bekezdésében írt követelményeknek megfelelt. Arra hivatkozva, hogy az alperesek a nyilatkozatokat megtévesztés jogcímén sem az elsőfokú eljárás során, sem egyéb perben nem támadták, alaptalannak ítélte az alperesek azon fellebbezési hivatkozását is, hogy a felperes megtévesztő magatartása miatt írták alá a tartozáselismerő nyilatkozatokat.

[32] Kifejtette, hogy az elévülést megszakító írásbeli felszólítás minimális tartalmi követelményeinek a 2012. április 23-án kelt írásbeli felszólítás megfelelt, a felszólítás nyilvánvalóan az alperesek termeltetési szerződésből eredő tartozásának a megfizetésére irányult, tekintettel arra, hogy más jogviszony a felperes és az alperesek között nem állt fenn, miután az 1998. február 15-én kötött adásvételi szerződés körében a teljesítés a 2000. október 18-án kiállított elismervénnyel igazoltan végbement.

[33] Nem találta tisztességtelennek a 1998. február 15-én kelt adásvételi szerződés 6. pontját arra hivatkozva, hogy a szerződésben a szerződő felek rögzítették, hogy a dohánytermeltetés feltételeit 1999-2003. között minden évben külön-külön termeltetési szerződésben fogják meghatározni, és a 2000., 2001. és 2003. évekre kötött dohánytermeltetési szerződésekben pedig rögzítették, hogy a termeltető a megtermelt terméket köteles átvenni a termelőtől és a megállapodott árat, értéket kifizetni részére.

[34] A másodfokú bíróság a rPp. 235. § (1) bekezdésére hivatkozva mellőzte a felperes és az I. rendű alperes között 2003. évben megkötött termeltetési szerződés lehetetlenülésére és érvénytelenségére alapított érvei érdemi vizsgálatát, mert azokra az alperesek sem az elsőfokú eljárásban, sem a határidőben előterjesztett fellebbezésükben nem hivatkoztak.

[35] Alaptalannak találta a másodfokú bíróság az alperesek hivatkozását, hogy a felperes késedelmes igényérvényesítése következtében elnehezült bizonyítás következményeit a felperesnek kell viselnie. A peradatok alapján megállapította, hogy a felperes a 1999. és 2003. között fennállott termeltetési jogviszonyból eredő követeléseire az I. rendű alperes 2003. március 17-én, 2005. október 19-én, 2006. február 15-én, és 2007. december 11-én tartozáselismerő nyilatkozatot tett, 2007. december 11-én a II. rendű alperes is, ebből a felperes alappal következtethetett arra, hogy az alperesek a tartozást peren kívül rendezni fogják. A felperes által az alperesekhez 2008., 2009. és 2012. évben intézett felszólítások a jogvita peren kívüli rendezése érdekében való eljárását alátámasztották.

[36] A marasztalás összecszerűségével kapcsolatban kiemelte a másodfokú bíróság, hogy a rPtk. 242. § (1) bekezdése alapján tájékoztatta a feleket arról, hogy a tartozáselismerés lényege a bizonyítási teher megfordulása, a perben ezért az alperesekre hárult annak bizonyítása, hogy tartozásuk nem, vagy nem a felperes által érvényesített összegben áll fenn. Az alperesek a bizonyítási indítványok előterjesztésére engedett határidőn belül a követelés összecszerűségét érintő bizonyítási indítványt nem terjesztettek elő. A szakértői véleménnyel kapcsolatban hangsúlyozta a másodfokú bíróság, hogy a megfelelő kompetenciával rendelkező szakértő a perben rendelkezésre álló adatok alapján aggálymentesen állapította meg az alpereseknek a felperes felé fennálló, bizonylatokkal alátámasztott gazdasági eseményekből eredő kötelezettségének összegét. A másodfokú bíróság megítélése szerint a mérlegjegyek, felvásárlási jegyek hiánya a szakértői véleményt nem tette aggályossá. A felperes által kiállított számlák kötelezeti aláírását a jogszabályok nem írják elő. A szövetkezet könyvelésének a beszerzése iránti alperesi bizonyítási indítvány elutasítását azzal indokolta, hogy az alperesek nem tettek a bizonyítási indítvány elrendeléséhez szükséges

tényállítást, sem az elsőfokú eljárás során, sem a határidőben előterjesztett fellebbezési kérelmükben nem kifogásolták szövetkezet által végzett teljesítések összegét és számát.

[37] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság álláspontjával egyezően alaptalannak találta az alperesek beszámítási kifogását. Rámutatott, hogy az 1999-2003. közötti időszakban megkötött termeltetési szerződések tartalmát a felperes és az I. rendű alperes a rPtk. 205. §-ának és a rPtk. 417. § rendelkezéseinek megfelelően határozták meg és ennek okán súlytalan az 1998. február 15-én megkötött adásvételi szerződés 6. pontjában rögzített mennyiség, illetve az az alperesi fellebbezési hivatkozás is, hogy a felperes a mennyiségi követelményeket sem területben, sem mennyiségben nem teljesítette. Az alperesek 9.900.000 forint káruk beszámítása iránt előterjesztett kifogása körében a másodfokú a rPtk. 296. § (1) bekezdésére hivatkozva kifejtette, hogy kizárólag azonos jogalanyok között létrejött jogviszonyokból eredő kölcsönös követelések alkalmasak a beszámításra. Megállapította továbbá, hogy az ingatlan megvásárlásáról szóló adásvételi szerződésben a szerződő felek nem kötötték ki, hogy az ingatlant az I. rendű alperes kizárólag a felperessel megkötött termeltetési szerződések teljesítése érdekében használhatja.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[38] A jogerős ítélettel szemben az alperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben – tartalma alapján – a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokon eljár bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérték. Harmadlagosan – amennyiben ezen kérelmei nem teljesíthetők – az alperesek beszámítási kifogásának érdemi elbírálását kérték.

[39] Megsértett jogszabályként rPtk. 4.§-át, 5.§-át, 200. § (1) bekezdését, 209. §-át, 210. § (5) bekezdését, 227. § (2) bekezdését, 312. §-át, 324. § (1) bekezdését, 325. § (1) bekezdését, 327. § (1) bekezdését, rPp. 2. § (1) bekezdését, 3.§ (1) és (3) bekezdését, 4. §-át, 164. § (1) bekezdését, 193. §-át, 206.§ (1) bekezdését, 215. §-át, 221. § (1) bekezdését, 252.§ (4) bekezdését, a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvény 3. § (1) és (2) bekezdését, a postai szolgáltatások ellátásáról és minőségi követelményeiről szóló 79/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm.rendelet) 19.§ (1) bekezdését, valamint az 1/2014. (VI. 30.) PK véleményt jelölték meg.

[40] A felülvizsgálati kérelem indokai szerint a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a rPp. 252. § (4) bekezdését megsértve a hatályon kívül helyező végzésben foglalt és számára kötelező iránymutatás figyelmen kívül hagyásával osztotta ki a felek bizonyítási kötelezettségét. Ezen súlyos eljárási szabálysértés miatt az 1/2014. (VI. 30.) PK vélemény alapján a megismételt eljárás során hozott elsőfokú határozatot a másodfokú eljárásban hatályon kívül kellett volna helyezni.

[41] A másodfokú bíróság végzésében rögzített iránymutatás az eljárás iratai alapján helyes és megalapozott volt, tekintettel a felperes egész jogviszony alatt tanúsított rosszhiszemű, a rPtk. 4.§ (1) és (4) bekezdését sértő eljárására. Ez utóbbi körében előadták, hogy a felperes a per megindítását követően többszöri keresetmódosítása alátámasztja, hogy az igénye alapjaként előadott tényállással, jogalappal és összecszerúséggel hosszú ideig nem volt tisztában. Erre tekintettel a felperes által szerkesztett tartozáselismerő nyilatkozat aláírása során a rPtk. 4. § (1) és (4) bekezdését sértve az alpereseket megtévesztette, ami az okiratok

érvényességét kizárja. Álláspontjuk szerint a felperes a rPtk. 5.§ (1) és (2) bekezdései sérelmével joggal való visszaélést követett el, amikor a dohánytermelés lehetőségével kecsegtetve vette rá az I. rendű alperest az okiratok aláírására, amelyet dr. V.L. tanúvallomása is alátámasztott. Mindezt ráadásul úgy, hogy tisztában kellett legyen azzal, hogy annak lehetőségét jogszabályváltozás kizárja, amelyről az alpereseket nem tájékoztatta. Olyan okiratot szerkesztett, amelyben a II. rendű alperes teljes felelősséget vállalt a Csjt. 30. § (3) bekezdés szerinti korlátozott felelősege helyett.

[42] A felperes mind az igény érvényesítésével, mind az elszámolással indokolatlanul és jelentősen késlekedett, ami a bizonyítást, az elévülés igazolását és a szakértői bizonyítást is elnehezítette, amely ugyancsak nem felel meg a rPtk. 4. § (1) és (4) bekezdésében foglaltak követelményeknek. Kiemelte, hogy elévülés megállapítására azért nem láttak lehetőséget az eljáró bíróságok, mert 2008. június 12-én a felperes felszólító levelét R. Z-né kézbesítési megbízottként átvette. A bíróságok nem értékelték azt fontos körülmény, hogy a levélre és ennek kézbesítésére a felperes csak olyan időpont után hivatkozott, amikor már ezen ellen az alpereseknek nem volt lehetősége ellen bizonyításra.

[43] Állították, hogy az, hogy a felperes az 1998. február 15-én kötött adásvételi szerződés 6. pontjában és az az alapján megkötött évenkénti szerződésekben a termelés mennyiségét és területét egvedül termelői kötelezettségként határozza meg, semmilyen kötelezettséget nem vállalt a termelt dohány átvételére, amely sérti a rPtk. 209. § (1) bekezdését, valamint a 2009. évi XCV. törvény 3.§ (1) és (2) bekezdés a) pontját is és az a rPtk. 4.§ (1) és (4) bekezdésében foglalt követelményekkel is ellentétes. Hangsúlyozták, hogy a felperes ezen eljárása indokolta a másodfokú bíróság végzésében rögzített iránymutatás megalapozottságát, a felperes ezért köteles egvedül viselni a bizonyítás minden késedelmét.

[44] Az alperesek hivatkoztak arra is, hogy a felperesnek nincs érvényes jogcíme a követelés érvényesítésére, mert a termelési szerződés és a hozzá kapcsolódó egyéb megállapodások jogszabályváltozás következtében a rPtk. 312. § szerint lehetetlenültek, majd 2003. évtől a termelési szerződés és a hozzá kapcsolódó egyéb megállapodás a rPtk. 227. § (2) bekezdése értelmében lehetetlen szolgáltatásra irányultak. A felperes nem tett eleget sem az általános, sem a rPtk. 312. § (1) bekezdése szerint őt terhelő tájékoztatási kötelezettségének, ami a felperessel szembeni kártérítési igényt alapoz meg.

[45] Hivatkoztak arra is, hogy 2003. február 28-át követően a felperes és az I. rendű alperes között fennálló közvetlen jogviszony alapján követelés nem érvényesíthető, ugyanis azon szerződések teljesítésének jogszabályi korlátját képezi a 2000. évi CXLI. törvény és a 85/2002. (IX. 18.) FVM rendelet a termelői csoportokról szóló jogszabály. Ennek következtében felek között 2003. március. 6-án létrejött 2003. évre megkötött szerződéssel egyetemben a 2004-es dohánytermesztési és értékesítési szerződés is semmis. A felperessel az 1998. február 5-én megkötött adásvételi szerződés, és az évenként kötött termelési szerződés egyaránt jogszabályba - a 2009. évi XCV. törvény 3.§ (1) és (2) bekezdésbe, valamint a rPtk. 209. § rendelkezéseibe - ütközik, ezért a rPtk. 200. § (1) bekezdés alapján semmis.

[46] A rPtk. 324. § (1) bekezdésére alapított érvelésük szerint a követelés elévült, mert a kereset ténybeli és jogi alapja, mind összecszerűsége tekintetében történt folyamatos változtatása igazolja, hogy azzal a felperes maga sem volt tisztában, ezért az alpereseket a per megindítását megelőzően a felperes nem tájékoztathatta megfelelően sem az okiratok aláírása, sem a fizetési felszólítások során, ez utóbbiak erre is tekintettel nyilvánvalóan nem felelhetek meg a minimális tartalmi követelményeknek. A jogerős ítélet ezzel ellentétes érvelése a logika szabályainak ellentmond.

[47] Az elévülés bekövetkezése körében érveltek azzal is, hogy annak megszakítására a Szolnoki Járásbíróság előtt 2.P.22.075/2014. számon 2014-ben folyamatban volt per nem volt alkalmas, mert e per érdemi határozat meghozatala nélkül szűnt meg. Kiemelték, hogy a

2012. április 23-án küldött felszólító levél sem volt alkalmas az elévülés megszakítására arra figyelemmel, hogy a küldemény II. rendű alperes általi átvétele nem felelt meg a Korm.rendelet 19. § rendelkezéseinek. Kifogásolták továbbá azt is, hogy a bíróság elutasította tanúbizonyítási indítványukat arra vonatkozóan, hogy a II. rendű alperes már nem volt jogosult az I. rendű alperes levelének átvételére.

[48] Kiemelték, hogy szükséges lett volna a szakvélemény kiegészítése is, mert a szakértőnek nem kerültek megküldésre az átvett dohány mennyiségét igazoló mérlegjegyek, számlák vagy felvásárlási jegyek, amelyek hiánya a felperes nyilatkozatával nem volt a perben pótolható. A szakértői vizsgálatot a szövetkezethnél folytatott dohánytermesztésre és elszámolásra is szükséges lett volna kiterjeszteni. Az alperesek hivatkoztak továbbá arra is, hogy a felperes által a másodfokú eljárásban csatoltak szerint a fennálló tartozás összegét 2004. szeptember 15-én 2.997.498 forintban határozzák meg, amely összeg a dohánytermelés lehetetlenülését követően nem növekedhetett. A felsoroltak súlyosan sértették a felek egyenrangúságának elvét, és a felek tisztességes eljáráshoz való jogát.

[49] Az alperesek végül utaltak arra, hogy az I. rendű alperes a felperes részére végzett dohánytermesztés érdekében vásárolta meg a felperestől az ingatlant, a pénzügyi intézet pedig erre tekintettel adott hitelt és a felperes e szerződésben várt el dohánytermelést. Ez igazolja többek között, hogy az ingatlant ajánlotta, ezért a beszámítás lehetősége fennáll.

[50] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte, utalva annak helyes indokaira.

A Kúria döntése és jogi indokai

[51] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

[52] A felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, hanem egy kérelemhez kötött, rendkívüli jogorvoslati eljárás, amelynek tárgya a jogerős ítélet. A rPp. 272. § (2) bekezdése és az azt értelmező, a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II.15.) PK vélemény (a továbbiakban: 1/2016. PK vélemény) értelmében a felülvizsgálati kérelem kötelező tartalmi eleme a jogszabálysértés és a megsértett jogszabály megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen konjunktív feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt megjelöli a megsértett jogszabályhelyet, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, azaz a jogszabálysértésre való hivatkozása indokát ismerteti. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell ezekkel a tartalmi követelményekkel. A hiányos hivatkozásokat a Kúria érdemben nem bírálja el. Ezt az álláspontot a Kúria már számos egyedi, precedens hatályú határozatában is kifejtette. (Kúria Gfv.30.226/2020/12., Pfv.21.291/2020/11.)

[53] Nem volt tehát erre tekintettel a jogszabálysértés indokainak kifejtése hiányában vizsgálható a rPp. 4. §-ának, 193. §-ának a megsértettsége.

[54] A rPp. 272. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére a másodfokú határozat közlésétől számított hatvan nap áll rendelkezésre. A törvényben megállapított határidő nem hosszabbítható meg, a felülvizsgálati kérelmet a felülvizsgálati határidő elteltét követően a rPp. 273. § (5) bekezdése értelmében nem lehet megváltoztatni vagy kiegészíteni, és – ahogy arra a 1/2016. PK vélemény 7. pontjában rámutatott – a beadvány tartalmi hiányainak pótlására sem kerülhet sor. Erre tekintettel az alperesek által hatvan napon túl benyújtott Pfv.4. sorszámú beadványban és a felülvizsgálati tárgyaláson előadott – a határidőben benyújtott felülvizsgálati kérelemben nem szereplő – további hivatkozások, érvelések nem voltak vizsgálhatók.

[55] Az alperesek felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítéletet eljárásjogi és anyagi jogi alapon is támadták. Eljárásjogi hivatkozásaik csak akkor vezethettek a 275. § (3) és (4) bekezdése alapján eredményre, ha megtörténtek és az ügy érdemi elbírálására is lényegesen kihatottak.

[56] Elsődlegesen a Kúriának azt kellett eldönteni, hogy a megismételt eljárás során az elsőfokú bíróság betartotta-e a rPp. 252. § (4) bekezdésén alapuló hatályon kívül helyező végzésben a másodfokú bíróság által adott utasításokat, amennyiben nem, az olyan súlyú eljárási szabálysértésnek minősül-e, amely megalapozza az elsőfokú ítéletet helybenhagyó jogerős ítélet hatályon kívül helyezését.

[57] Helytállóan mutattak rá az alperesek, hogy a per megszüntetése nélkül, eljárási szabálysértés miatt meghozott hatályon kívül helyező végzéseknek az új eljárásra vonatkozó utasításai szerinti eljárásjogi cselekmények foganatosítása – különösen valamely bizonyítás felvétele, vagy meghatározott intézkedés megtétele tekintetében adott utasítások – perjogi értelemben kötelezőek, elmulasztásuk olyan lényeges eljárási szabálysértésnek minősül, amely a megismételt eljárásban hozott ítélet újabb hatályon kívül helyezését vonhatja maga után. [Az ítélet hatályon kívül helyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2014. (VI. 30.) PK vélemény (a továbbiakban: 1/2014 PK vélemény) 4. pontja]. A másodfokú bíróság 2.Pf.21.633/2018/4. számú, az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét hatályon kívül helyező végzésében két ilyen jellegű utasítást adott az elsőfokú bíróságnak. Egyrészt azt, hogy a megismételt eljárás során tájékoztatnia kell a felperest arról, az ő bizonyítási kötelezettsége annak bizonyítása – az alperesek elévülési kifogására tekintettel –, hogy a követelése nem évült el, elévülést megszakító cselekményeket foganatosított. Másrészt – tekintettel arra, hogy a felperes a keresete tény- és jogalapját folyamatosan módosította a peres eljárás alatt – előírta az elsőfokú bíróságnak azt is, hogy a megismételt eljárás során hívja fel a felperest, hogy a kereseti kérelmét pontosítsa, határozott tényállítást tegyen arra nézve, hogy a követelése milyen jogviszonyból ered, és őt terheli a követelése összecszerűségének a bizonyítása is. A másodfokú bíróság ezen utasításai a bizonyítási eljárás akkor ismert stádiumához és az akkor rendelkezésére álló peradatokhoz kötődtek. A megismételt eljárásban bírói felhívást követően azonban a felperes 1.P.20.582/2017/42/F/1. szám alatt csatolt beadványában az elévülés megszakításával kapcsolatos nyilatkozatai mellett keresetpontosítását is előterjesztette, amelyben a perbeli követeléseként az alperesek által tett 2007. december 11-én kelt tartozáselismerő nyilatkozatok szerinti, 2000-2003. évben kötött termeltetési szerződésekkel létrejött jogviszonyból eredő követelést jelölte meg, utalva a per során már becsatolt, alperesek által aláírt nyilatkozatokra. Mindez a tényállás olyan tartalmú módosulásához vezetett, amely a másodfokú bíróság bizonyítás körében adott iránymutatásait meghaladottá tette. Nem volt tehát eljárásjogi akadálya annak, hogy az elsőfokú bíróság a rPp. 3. § (3) bekezdése alapján, a keresetpontosítás tartalmára tekintettel, a hatályon kívül helyező végzésben foglaltaktól eltérően, a rPtk. 242. § () bekezdésére figyelemmel, olyan tartalmú tájékoztatást nyújtson, hogy a követelés fenn nem állásának a bizonyítása így már az alpereseket terheli. (1/2014. PK vélemény 4. pontjához fűzött indokolás) Az elsőfokú bíróság

eljárási szabálysértést nem követett el, ítélete ezen az alapon nem volt hatályon kívül helyezhető, így a jogerős ítélet erre tekintettel nem sérti a rPp. 3. § (3) bekezdését, 164. § (1) bekezdését és 252. § (4) bekezdését.

[58] A perben elsődlegesen eldöntendő kérdés az volt, hogy a felperes által a perben érvényesített követelése elévült-e, a másodfokú bíróság ennek megfelelően először ebben foglaltak állást. Az alperesek felülvizsgálati kérelmükben ezzel összefüggésben a rPp. 206. § (1) bekezdésének megsértését állítva vitatták a másodfokú bíróság bizonyítékértékelését, ennek folytán a megállapított tényállás helyességét és a tényállásból levont, rPtk. 325. § (1) bekezdése és 327. § (1) bekezdése szerinti anyagi jogi következtetést is, valamint e körben állították a rPtk. 4. § és 5. §-ának a megsértését is.

[59] A Kúria az alperesek rPtk. 4. § és 5. §-ára alapított érvei kapcsán rámutat arra, hogy a rPtk. 4. §-a általános elvként a polgári jogviszonyban részt vevő személyek magatartásának szabályait rendezi, az 5. § meghatározza a joggal való visszaélés fogalmát és generálklauzulaként rögzíti annak általános tilalmát. A rPtk. 4.-5. §-aiban megfogalmazott alapelvek megsértéséhez a rPtk. nem fűzi az érvénytelenség jogkövetkezményét. Erre tekintettel még a hivatkozott alapelvekbe ütköző jognyilatkozat esetén sem állapítható meg annak érvénytelensége. A bizonyítási teher megfordulását önmagában nem eredményezi az, hogy a felperes a követelését, bírói úton, annak keletkezéséhez képest időben több évvel később érvényesíti. E körben utal a Kúria arra is, hogy nem minősül rosszhiszemű joggyakorlásnak, vagy joggal való visszaélésnek az ha a felperes a bírói út igénybevétele előtt, a követelése érvényesítése érdekében fellépett, az elévülést megszakította. Rámutat a Kúria arra is, hogy az I. rendű alperes részletfizetési megállapodást kötött a felperessel, a követelés biztosítására jelzálogot alapított és összesen 4 alkalommal tett tartozáselismerő nyilatkozatot, amelyekben foglaltan a tartozás megfizetésére tett és többszörösen megerősített vállalásait – felszólítás és perindítás ellenére – nem teljesítette, mint ahogy a II. rendű alperes sem. Az alperesek nem voltak elzárva attól, hogy a tartozáselismerő nyilatkozatok aláírását megelőzően, azok tartalma kialakítása során, joghatásuk megértése érdekében ügyvédi segítséget vegyenek igénybe. Mindezekre tekintettel alappal nem hivatkozhattak arra, hogy a követelés fennállásával, annak érvényesítésére irányuló felperesi törekvéssel nem voltak tisztában, illetve, hogy a nekik felróhatóan elhúzódó igényérvényesítés számukra is bizonyítási nehézségeket okozott.

[60] A felperes az alperesek elévülési kifogására az elévülés megszakítását okiratokkal kívánta bizonyítani. A másodfokú bíróság a felperes által csatolt valamennyi okirat tartalmát részletesen vizsgálta, értékelte abból a szempontból, hogy az megfelelt-e a rPtk. 327. § (1) bekezdése szerinti joghatás kiváltására alkalmas írásbeli felszólítás, illetve a rPtk. 242. § (1) bekezdése szerinti joghatás kiváltására alkalmas tartozáselismerés feltételeinek. A jogerős ítéletben e körben kifejtett álláspontot a Kúria maradéktalanul osztotta, az ugyanis megfelelt a 1/2014. Polgári jogegységi határozat 2. pontja értelmében a rPtk. hatálya alapján alkalmazandó GKT 72/1973. számú állásfoglalásban, illetve a Legfelsőbb Bíróság az EBH2000. 309. számú elvi határozatában foglaltaknak. Megjegyzi a Kúria, hogy a 2012. évi felszólítás tartalmának alperesek általi értelmezése körében semmilyen relevanciával nem bírt az, hogy a felperesi jogi képviselő a 2016. évben indult perben a keresetet többször módosított, annak végleges tartalma csak 2020. évben került előtérjesztésre. Egyetértett a Kúria a másodfokú bíróság azon következtetéseivel és annak indokaival is, hogy a 2003., és 2007. évi tartozáselismerő nyilatkozatok, a 2012. április 23-án kelt felszólító levél és a 2016. évi keresetindítás a felperes követelésének az elévülését megszakították. Az alperesek felülvizsgálati kérelmében foglaltak alapján a Kúria csak a következők kiemelését tarja szükségesnek.

[61] Az alperesek 2012. december 11-ig házastársak voltak, bejelentett lakcímük azonos volt a 2012. április 23-án kelt felszólító levél címzésében feltüntetett címmel, így a II. rendű alperes az I. rendű alperes nevére és címére megküldött levelek átvételére a 79/2004 Korm. rendelet 19. § (1) bekezdés a) pontja alapján jogosult. A II. rendű alperes ugyanis jogilag az I. rendű alperes közeli hozzátartozójának minősült abban az esetben is, ha ekkor már esetlegesen nem állt fenn a házastársi életközösség az alperesek között. Helytállóan mellőzték tehát az eljáró bíróságok az alperesek életközösség fennállására, a címzésben szereplő lakcímen való ott lakás tényére felajánlott tanúbizonyítást. A másodfokú bíróság a 2008. június 10-én kelt, 2008. június 12-én R. Z-né kézbesítési megbízott által átvett felszólításnak és a 2014. évi perindításnak az elévülésre gyakorolt hatást nem tulajdonított, így az alperesek felülvizsgálati kérelmében ezzel kapcsolatosan kifejtett indokok relevanciával nem bírtak.

[62] Az alperesek 2016. évi perindítással kapcsolatosan is tévesen érveltek. A 2016. március 24-én benyújtott keresetlevélben előterjesztett kereset valóban következetlen volt, az előadott tényállás, az érvényesített jog és a kereseti kérelem nem állt összhangban, azonban a keresetlevélhez csatolta a felperes a 2007. december 11-én kelt tartozáselismerő nyilatkozatot, a kereseti kérelemben szereplő marasztalási összeg és az annak alapjaként megjelölt termeltetési szerződésre utalás egyezett a tartozáselismerő nyilatkozatban foglaltakkal, azaz a felperes a keresetlevelével nyilvánvalóan a tartozáselismerő nyilatkozatok szerinti követelést kívánta érvényesíteni. Az alperesek is ekként azonosították a követelést, hiszen a Szolnoki Járásbíróságon előterjesztett, 2016. május 9-én kelt ellenkérelmükben és a 2016. május 26-án kelt illetékességi kifogást is tartalmazó beadványukban egyaránt a termeltetési szerződésekből eredő követeléssel szemben védekeztek. A keresetlevél benyújtása erre tekintettel a rPtk. 327. § (1) bekezdése alapján a követelés elévülését megszakította, a kereset per során történt ténybeli vagy jogalapi módosításai a keresetlevél benyújtásával, azaz a bírósági úton való igényérvényesítéssel már bekövetkezett elévülést megszakító joghatást nem annulálták. Mindezekre figyelemmel helyesen, a bizonyítékok okszerű értékelésével jutottak arra az eljáró bíróságok arra, hogy az alperesek elévülési kifogása alaptalan. A jogerős ítélet nem sérti a 79/2004. Korm.rendelet 19. § (1) bekezdését, a rPp. 206. § (1) bekezdését, rPtk. 324. § (1) bekezdését, 325. § (1) bekezdését, 327. § (1) bekezdését.

[63] A felperes a keresetét a rPp. 146. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig bármikor megváltoztathatta, pontosíthatta. Az eljáró bíróságok a felperes 2020. január 20-án módosított végleges keresete és az alperesek ellenkérelme keretei között bírálták el a jogvitát, azon nem terjeszkedtek túl, így a rPp. 3. § (1) bekezdése és a 215. § sérelme nem merülhetett fel.

[64] A másodfokú bíróság a rPp. 235. § (1) bekezdésére hivatkozva nem vizsgálta az alpereseknek a felperes és az I. rendű alperes között 2003. évben megkötött termeltetési szerződés lehetetlenülésére és jogszabályba ütközés, valamint a szolgáltatás lehetetlensége miatti érvénytelenségére alapított érveit. Megállapítása szerint erre az alperesek sem az elsőfokú eljárásban, sem a határidőben előterjesztett fellebbezésükben nem hivatkoztak. Lényegében ezen alapult a tartozáselismerő nyilatkozatok megtevesztés miatti érvénytelenségére alapított hivatkozás mellőzése is. Az alperesek felülvizsgálati kérelmükben a rPp. 235. § (1) bekezdésének sérelmét nem jelölték meg, így az, hogy a másodfokú bíróság megalapozottan mellőzte-e az alperes ezen hivatkozásai érdemi vizsgálatát, a [52] pontban kifejtettekre tekintettel a felülvizsgálati eljárásban nem volt vizsgálható. Mindez egyen azt is eredményezte, hogy a rPtk. 210. §-ának, 200. §. (1) bekezdésének, 227. §-ának, 312. §-ának, a 2009. évi XCV. törvény 3. § (1) és (2) bekezdésnek a megsértése érdemben a felülvizsgálati eljárásban sem volt vizsgálható, ugyanis a felülvizsgálati kérelem rendkívüli jogorvoslat jellegéből következően felülvizsgálattal a jogerős ítélet csak olyan kérdésben támadható, amely az első- és másodfokú eljárásnak is tárgya volt (BH2001. 172., BH2001. 222.).

[65] Nem foghatott helyt az alperesek rPtk. 209. § (1) bekezdésére alapított érvelése sem. A rPtk. 209. § (1) bekezdése az adásvételi szerződés megkötésének időpontjában, azaz 1998. február 15-én a közérdekű kereset megindítását, míg a 1998. március 1. és 2003. december 31. között hatályos szövege a sérelmet szenvedett fél tisztességtelenségre alapított megtámadási jogát szabályozta, nem szólt az általános szerződési feltételek tisztességtelenség miatti semmissége megállapításának a szempontjairól. Ezen jogszabályi rendelkezés az alperesek e körben kifejtett hivatkozásainak alapjául tehát nem szolgálhatott. Utal a Kúria arra is, hogy a másodfokú bíróság a tisztességtelenségre alapított hivatkozás alaptalanságát azzal indokolta, hogy a felek jogait és kötelezettségeit nem az adásvételi szerződés 6. pontja, hanem az 1999-2003. közötti időszakban megkötött termeltetési szerződések határozták meg, amelyek a felperes átvételi kötelezettségét rögzítették és amelyek tartalmát a felperes és az I. rendű alperes a rPtk 205. § -ának és a rPtk. 417. §-ának a rendelkezéseinek megfelelően határozta meg. Ennek okán minősítette súlytalannak az alperesek 1998. február 15-én megkötött adásvételi szerződés 6. pontjával kapcsolatosan előadottakat és az erre alapított beszámítási kifogást is. Az alperesek a jogerős ítélet ezen indokaival szemben adekvát érvelést nem adtak elő, a jogerős döntés alapjául szolgáló jogszabályok megsértését nem állították, így – figyelemmel a felülvizsgálati eljárás [52] pontban kifejtett korlátaira – azok helyességét a Kúria nem vizsgálhatta.

[66] Az alperesek egyéb, a szakértői bizonyítással és a szakértő által vizsgált iratok körével, a szövetkezet által teljesített kifizetésekkel, a 2004. évi tartozás összegére vonatkozó okirat mellőzésével, a 9.900.000 forint összegű beszámítási kifogás megítélésével kapcsolatos hivatkozásai érdemi vizsgálatát kizárta, hogy az alperesek felülvizsgálati kérelmükben e körben adekvát jogszabálysértést (rPp. 141. § (2) és (6) bekezdése, 177. §, 182. § (3) bekezdése, 235. § (1) bekezdése, 296. § (1) bekezdése) ugyancsak nem jelöltek meg.

[67] A másodfokú bíróság ítéletének indokolása megfelel az azzal szemben a rPp. 221. § (1) bekezdésében – az indokolási kötelezettség szabályában – támasztott tartalmi követelményeknek, tartalmazza a bíróság által megállapított tényállást, annak bizonyítékait és a jogvita elbírálása során irányadó jogszabályokat és azok értelmezését is, amelyekre az ítéletét alapította. A jogerős ítélet a felperesek által hivatkozott eljárásjogi okokból nem jogszabálysértő, így nem sérült a rPp. 2-ában foglalt alapelv sem.

[68] Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a rPp. 275. § (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta, mert az megfelelt a felülvizsgálat tárgyává tett jogszabálynak.

A határozat elvi tartalma

I. A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a határozott kérelmen kívül a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozatot milyen okból támadja. A hiányos hivatkozásokat a Kúria érdemben nem bírálja el.

II. Nem valósít meg eljárási szabálysértést az elsőfokú bíróság, amennyiben a hatályon kívül helyezést követő megismételt eljárásban történt keresetmódosítás okán eltér a másodfokú bíróság bizonyítás körében adott iránymutatásaitól.

III. A keresetlevél benyújtása a rPtk. 327. § (1) bekezdése alapján a követelés elévülését megszakítja, a kereset per során történt tény- vagy jogalapi módosításai a keresetlevél benyújtásával, azaz a bírósági úton való igényérvényesítéssel már bekövetkezett elévülést megszakító joghatást nem annulálják.

Az alkalmazott jogszabályok

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 2. §, 3. § (1) és (3) bekezdés, 206. § (1) bekezdés, 215. §a, 252. § (4) bekezdés, 272. § (2) bekezdése

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény, 324. § (1) bekezdés, 325. § (1) bekezdés, 327. § (1) bekezdés

A postai szolgáltatások ellátásáról és minőségi követelményeiről szóló 79/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm.rendelet) 19.§ (1) bekezdés a) pont

Záró rész

[69] Az alperesek felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, így rPp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 78. § (1) bekezdésére figyelemmel a Kúria kötelezte az alpereseket a felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült, ügyvédi munkadíjból álló költségének a megfizetésére. Az ügyvédi munkadíj összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alapján, a kifejtett ügyvédi munkával arányban állóan állapította meg.

[70] Az alperesek személyes költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdés és 14. §-a alapján az állam viseli.

[71] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a rPp. 274. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[72] Az ítélet ellen a felülvizsgálat lehetőségét a rPp. 271. § (1) bekezdés e) pont zárja ki.

Budapest, 2022. november 22.

Dr. Puskás Péter s.k. a tanács elnöke, dr. Csesznok Judit Anna s.k. előadó bíró, dr. Bartal Géza s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Sz.Sz.

bíróági ügyintéző